

Aleš Šteger

Testek könyve (2010)

(részlet)

A szó *megmenti*
A szót.
A test
Nem
Menti meg a testet.
A szó
Megmenti magát
A megmentést,
De megoldást
Nem kínál.
A test nem
Menekül meg,
Mégis megmentő.
A szó sem
Menekül meg,
És nem is ölt
Testet.
Test és
Szó,
A szó nem
Test.
Néha
A test
Szóvá
Akar válni.
Megoldatlan
Rejtély.
Néha
A test
Szóvá
Válik.
A szó
Sosem
Ölt testet,
De szüksége
Van a testre
A szavak
Megmentéséhez.
A testnek
Szüksége van a szóra,
Hogy más
Testeknek
Üzenjen.
A szónak

Szüksége van
A testre,
Hogy megmentse
A szót;
Hogy más testeknek
Üzenje:
Megoldás
Nincsen.
Mindkettő,
Test és szó
Egyaránt
Megmenekül,
De nem szóban
És nem is testben,
Mondja a szó.
A test
Hisz neki.
Könnyebb
Hinni
A szavakban,
Amelyekről
Azt hisszük:
Úgysem
Mentenek meg,
Mint hinni
Szavak
Nélkül.
És milyen
Hit
Lenne ez,
A test
Hite,
Mely nem ment
Egyetlenegy
Szót sem
Pusztán
A megmentés
Kedvéért.
A szó megmenti
A szót,
Melyben
A test
Nem hisz;
Test nélkül
A megmentő
Szóban
Sem
Hinne

A szó
Sem,
Mely
Megment.

*

A szó összekoszolja
Az emléket.
A szerelem
Az életet
Koszolja össze.
A sötétség
Összekoszolja magát
A nappallal;
Megmosakszik,
Aztán megint éjszaka lesz.
Kiegyezett mezőkön,
Lángra kapó
Városok során át
Lépked a szó,
És összekoszolja
Mindazt, ami emberi.
Lemoshatatlanul.
Az ember szemében
Koszos mindaz,
Amit ő maga pusztított el.
Ember tiszta
Akkor sem lehet,
Amikor tisztának próbálja
Mutatni magát.
A száját
Összekoszolja az étel.
A földet
Összekoszolják
A léptek.
Ami volt,
Koszos lesz attól,
Amivé elmulasztott válni.
A szó összekoszolja
Az emléket.
A testben
Az ember
Elrejti az embert,
Amikor
Leszáll az éj.

(Térey János fordítása)

A tojás

Jajce

Amikor a serpenyő széléhez ütve megölsz,
Nem látod, hogy a tojásnak a halálban szeme támad.

Akkora sincs, hogy szerény
Reggeli étvágyad enyhítse.

De máris belebámul világodba.
Miféle horizont, merev pillantás, miféle perspektíva?

Nézd az időt, közömbösen szeli át a teret.
A törött héj, a szemgolyó: rend vagy káosz?

Túl nagy kérdés ez egy ekkora tojásnak
Ilyen korai órán. És neked – csakugyan kell a válasz?

Mikor aztán az asztalnál szeme tükrébe néznél,
Egy kis kenyérhéjjal gyorsan elveszed a látását.

A gémkapocs

Sponka

Zavartan leteszed a papírt.
Most veszed észre a rozsdás gémkapocs nyomát.
A befelé vivő út spirális jele.

Láthatatlan spárgaként fogná egybe a világ rongyait.
Magába fordulása feltüzel. Akár egy magzaté.
Vagy márványban megmozduló csiga? Test a tömegsírban?

Sem elvenni, sem hozzáadni a világhoz!
Nem terem, csak gémkapocs. Pár kis érintést hoz.
Innen levették. Nem tudod, ki és mért.

Emiatt hány lap vesztetett el?
Ujjad a lenyomaton, jó lenne újra olvasni.
És megnyílik előtted a térben tér és újabb tér.

Ez a vers végtelen.

Miányánk

Mati moja

Mi anyánk,
Ki vagy a testekben,
Romboltassék le a te neved.
Jöjj el hozzám
Száműzetésedben,
Legyen meg a te agressziód,
Amiképp az ínségben úgy a bőségben.
Legalább a tegnapi száraz kenyereimet
Lökd oda nekem ma,
És bocsásd meg
Egy-egy gyenge pillanatom,
Mikor próbálok többet
Kicsikarni, mint amit nekem szántál.
És ne vígy megint az ürességbe,
Törjenek össze csontjaim,
Amikor megsimogatsz,
Anyánk.

A

A

Az A meghalt. És nem halt meg. Akárcsak az apja,
A, vagy a nagyapja, a falujuk temetőjébe fulladt.

Megfulladt, és nem fulladt meg. A sárba jutott.
A sárba és egy kő némaságába a sárban.

Most ott hallgat. Felejt. Töröl. Ott van és nincs ott.
Mert nincs hely. Se kezdete se vége. AAA.

Valaki meghalt. Senki. A neve –
a feledésé. Akárcsak az apjáé, a nagyapjáé.

De néha megzörrennek a dolgok. Fölkel, aki
lefeküdt, és haldokolni kezd, aki halottvirrasztásra készült.

Néha AAA terrorizál a térrel, keresi a hangját.
Néha AAA az eső monoton melankóliája az utakon.

AAA felbugyog, kiveti a tenger.
AAA a kvarc sóhaja a kronométerben.

Biztos csak az – A halott.

Aki azt hiszi, néha hallja, a másik fülére hallgasson.
Aki nem hallja, vele marad a hiábavaló.

(**Vörös István** fordításai)

Kavics

Senki se tudja, mit hordoz egy kavics.
Parányi titka övé, mint a fájdalom,
a cipőtalp és a láb közé rekedve.

Mikor kirázod onnan, üres fasonon fúj át a szél.
Ami volt, hirtelen múlik.
Más jelzi innentől a bomlást,
közeli klinikák szaga. Mész tovább némán.

Amit magadban hordasz, csak tiéd.
Saját kavicsodnak lakója,
most dobtad épp el.

Menta

Metafikció, metán, metabolizmus.
Csontokból hajtott ki a menta.
A szomszéd lábujjából és egy idegen sípcsontjából.
Egyetlen állat se képes erre: hadd ne mondjam.

Mentaxa, mentadon, mentafizika.
Mi marad, ha már csak a növények
forrasztgatják a zenész bordáját, a polgármester koponyáját.
Egyetlen hashajtó se képes erre: hadd ne mondjam.

Minek folytassam: ki fogja felidézni, tartja észben
a mentaföldek végtelenjét, a csalánt és közönyt.
Mentaférj. Mentaéjjel. Hovamenták.
Nincs erre szótár, kár sorolni.

(**Tóth Krisztina** fordításai)